

Moderni informacijski in komunikacijski sistemi morajo biti zasnovani tako, da zadovoljujejo zahteve strank po odličnih storitvah in po visoki transparentnosti v logističnih verigah, so prepričani v podjetju Gebrüder Weiss.

Foto: Despsiphotos

Slovenija že preskusila elektronski tovorni list

Elektronski tovorni list prinaša velike prednosti za vse deležnike. Digitalizacija na področju logistike ponuja še veliko možnosti.

Barbara Perko

Na ministrstvu za infrastrukturo si prizadevajo, da bi se elektronski tovorni list čim prej začel uporabljati v praksi in da bi k temu pristopilo čim več držav podpisnic konvencije CMR.

Ministrstvo za infrastrukturo RS v sodelovanju s Finančno upravo RS ter s podporo Gospodarske zbornice Slovenije in Slovenskega logističnega združenja (SLZ) sodeluje pri projektu uvajanja elektronskega tovornega lista v cestni prevoz. Sredi marca so že izvedli poskusni prevoz domačega avtoprevoznika na poti iz Hrvaške v Slovenijo, ki je bil nadzorovan z elektronskim tovornim listom.

Elektronski tovorni list ima popolnoma enake učinke in dokazno vrednost kot papirni tovorni list. Izda ga lahko prevoznik, pošiljatelj ali katerakoli oseba, ki je zainteresirana za izvajanje prevozne pogodbe, tako da potrebne podatke vnese v posebno aplikacijo. Podatki so elektronsko podpisani in se skladajo z vsemi zahtevami s področja elektronske identifikacije. Dokument je dostopen vsem deležnikom procesa prek aplikacije. V primeru kontrole nadzorni organ do elektronskega tovornega lista dostopa z mobilno napravo prek QR kode.

Elektronski tovorni list prinaša veliko prednosti, ne le za okolje zaradi manjše uporabe papirja, ampak tudi za nadzorne organe in transportna podjetja. Nadzorni organi imajo podatke o blagu na voljo v realnem času, boljši pregled nad transportnimi tokovi in so lahko bolj

učinkoviti pri izvajanju nadzora. Skrajša se tudi čas, porabljen za administrativne postopke.

Transportna podjetja z uporabo elektronskega tovornega lista poskrbijo za bolj učinkovito delovanje, hitrejše urejanje administrativnih zadev in posledično nižje stroške. Zaradi elektronskega tovornega lista prihaja tudi do manj napak pri dostavi in prejemu blaga. Dodatna prednost elektronskega tovornega lista je tudi v tem, da se ga lahko preprosto integrira z drugimi storitvami, ki jih uporabljajo prevozna podjetja oz. dobavitelji in prejemniki.

Na Ministrstvu za infrastrukturo RS si prizadevajo, da bi se elektronski tovorni list čim prej začel uporabljati v praksi in da bi k temu pristopilo čim več držav podpisnic Konvencije o pogodbi za mednarodni cestni prevoz blaga CMR. Prav zato je ministrstvo aktivno sodelovalo pri ratifikaciji dodatnega protokola h konvenciji o pogodbi za mednarodni cestni prevoz blaga v zvezi z e-CMR. Na nedavni predstavitvi projekta v Ženevi na zasedanju delovne skupine Združenih narodov za cestni promet, ki sta se ga udeležila Marjan Nahtigal (MzI) in Matjaž Auflič (SLZ), je Slovenija pozvala partnerske države, ki so že ratificirale dodatni protokol e-CMR, k sodelovanju za izvedbo prevoza med obema državama

na osnovi elektronskega tovarnega lista. Slovenija je bila povabljen v posebno neformalno delovno skupino za pripravo izvedbenih dokumentov na področju e-CMR. Na bilateralnih srečanjih sta zanimanje za izvedbo tega projekta izkazali Turčija in Slovaška.

Digitalizacija omogoča transparentnost storitev

Digitalizacija pomaga pri boljšem načrtovanju, pri optimizaciji procesov in omogoča nove možnosti komunikacije, poleg tega pa je pospešila nadaljevanje razvoja, ki ga poznamo že leta, njen pomen opišejo v podjetju Gebrüder Weiss. »Moderni informacijski in komunikacijski sistemi morajo namreč biti zasnovani tako, da zadovoljujejo zahteve strank po odličnih storitvah in po visoki transparentnosti v logističnih verigah,« pojasnjujejo.

V podjetju Gebrüder Weiss se intenzivno ukvarjajo z digitalizacijo na različnih ravneh in zagotavljajo ustrezna sredstva za posodobitev povezave strank z najnovejšo tehnologijo, poenostavitev komunikacije in izboljšanje procesov. Številne so tako tehnološko podprli, avtomatizirali in izboljšali. »Na področju logistike, na primer, že izvajamo komisioniranje brez uporabe papirja/dokumenta. Avtomatizirani dispečerski programi nam pomagajo pri združevanju količin in varčevanju z viri. Poleg klasičnih smo uvedli tudi digitalne koncepte učenja, ki postajajo vse bolj pomembni,« ponazorijo s primeri. Digitalizirani procesi jim omogočajo konkurenčno prednost, saj zagotavljajo transparentnost storitev in omogočajo strankam kontrolo in neposreden kontakt.

Hitro, enostavno, transparentno in zanesljivo

»Digitalizacija je nuja, seveda v primernih korakih,« poudarja Aleš Habič iz podjetja Špica. »Pomemben je dober partner s standardiziranimi rešitvami, ki so medsebojno povezljive in zagotavljajo podporo dolgoročnemu razvoju kupčevih procesov.« Logistika, tako interna kot eksterna, je v osnovi povezovalna funkcija, ki skrbi za dostavo blaga, zato je zanesljiva in kakovostna informacija izredno pomembna za načrtovanje in optimizacijo. »V tej industriji je ogromno znanja in izkušenj, zato se podjetja znajo prilagajati trgu. Verjetno je ena večjih priložnosti za izboljšave v njihovem povezovanju in deljenju kapacitet,« je prepričan Habič. »Res pa je, da mora za to obstajati interes podjetij ter ustrezna informacijska podpora, ki bi omogočala enostavno in varno komunikacijo med njimi.«

Habič poudarja, da sta v logistiki čas in hitrost ključna. Na področju digitalizacije se tako veliko dela na hitrem, enostavnem, transparentnem in zanesljivem prenašanju podatkov in dokumentov med deležniki s pomočjo najsodobnejših tehnologij, kot je npr. blockchain oz. veriženje podatkov. »Ta tehnologija naj bi v prihodnje povezovala vse od skladišča do plačila ter s tem bistveno poenostavila digitalno sodelovanje med partnerji,« napoveduje Habič in hkrati opozarja na pomen varnosti podatkov in dokumentov.

Povezovanje in izmenjevanje podatkov med člani

Veliko pozornosti je namenjene tudi odprtim platformam, ki omogočajo enostavne povezave in prek katerih se izmenjujejo podatki med vsemi člani, obvladovanju velikih količin podatkov in analitiki v procesih oskrbe z blagom ter obvladovanju sredstev na podlagi prediktivnega napovedovanja, ki omogočajo optimizacijo načrtovanja, dela, vzdrževanja ipd.

V Špici so razvili rešitev Frontman ePOD, ki omogoča popoln nadzor nad pošilkami v realnem času, avtomatsko obveščanje kupcev ter povezave med različnimi akterji v oskrbni verigi preko odprte logistične platforme (člani platforme). Kupec v vsakem trenutku ve, kje se njegovo blago nahaja in čez koliko časa bo dostava z vnaprejšnjimi obvestili, prevoznik pa beleži stanje dostave, podpis kupca o prevzemu s certificirano hrambo, komunikacijo vseh nalog prek dlančnika z nadzorom nad dogajanjem iz projektne pisarne. Rešitev omogoča enostavno integracijo med različnimi sistemi, kar pomeni, da ni več potrebe po različnih vmesnikih med poslovnimi partnerji.

Pomembni so tudi »mehki« dejavniki

Med najpomembnejšimi dejavniki, ki omogočajo boljše digitalno povezovanje, so tisti, povezani z uporabnikovim sprejemanjem novih tehnologij, potrebnimi znanji za njihovo obvladovanje in pripravljenostjo za njihovo uporabo. »Če ti 'mehki' dejavniki niso prisotni, ne pomaga nobena nova programska ali strojna oprema, saj bo le-ta ostala neizkoriščena,« poudarja Alen Solina iz podjetja Timocom. V zadnjem desetletju po njegovih besedah skoraj ne mine dan, da ne bi kakšno podjetje razvilo produkta ali storitve, ki bi digitalno podprla procese v prevozništvu in potencialno rešila kakšen konkreten problem. Zaradi zahtev sodobnega potrošnika in sodobne vitke proizvodnje ter zahtev po minimizaciji stroškov skladiščenja so prevozniška in logistična podjetja prisiljena k nenehni optimizaciji lastnih procesov.

Timocom je zadnja leta ponudbo nadgradil s storitvami, ki predstavljajo celovit sistem pametne logistike, ki vključuje pametne aplikacije za iskanje in ponujanje tovora, za iskanje in ponujanje tovarnega prostora, za povpraševanje po prevozu, za skladišča, za razpise, za načrtovanje poti in stroškov, za vodenje naročil prevozov, za sledenje, za profile podjetij ter za vodenje različnih statistik.

Obenem se že pripravljajo na novo nadgradnjo, saj »lahko v kratkem pričakujemo veliko ofenzivo v smeri povezovanja različnih sistemov v logistiki. Govorimo o t. i. API-jih, vmesnikih, ki omogočajo prenos podatkov z enega sistema v drugega, pri čemer vmesnik poskrbi za prevod vsebine tako, da lahko sistema med seboj komunicirata«. Tako bo mogoče povezati sistem za upravljanje prevozov podjetja A s sistemom za upravljanje prevozov podjetja B, pri čemer bo Timocom poskrbel za ustrezen pretok informacij. Poleg sistemov za upravljanje prevozov bodo v prihodnje povezovali še sisteme upravljanja časovnih oken, ERP-sistem in druge.^{gg}

Blockchain tehnologija bo po besedah Aleša Habiča iz Špice v prihodnje povezovala vse od skladišča do plačila ter tako poenostavila digitalno sodelovanje med partnerji.

»V kratkem lahko pričakujemo veliko ofenzivo v smeri povezovanja različnih sistemov v logistiki,« o vmesnikih, ki omogočajo prenos podatkov, pove Alen Solina iz podjetja Timocom.